

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jedem mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 3-1.

Uredba jezikovnega vprašanja.

I.

Boj za izvedenje v državnem osnovnem zakonu zajamčene narodne in jezikovne ravnopravnosti oziroma za ohranitev nemške hegemonije je prouzočil sedanje veliko krizo, katera pretresa vso državo in spravlja v nevarnost ves konstitucionalizem. Spoznanje, da se mora narediti konec tem homatijam in končno urediti jezikovno vprašanje, je občno, teda glede načina, kako se naj to zgodi, vladajo najrazličnejša mnenja in največja navskrižja.

Dipalijev predlog, naj se izda jezikoven zakon, je prouzočil, da so vse mnenja soper prišla na dan, in potrebno je, da se ž njimi seznanimo in da o njih izrečemo svojo sodbo, zlasti ker kažejo državčarska poročila v „Slovencu“, da tudi v krogih slovenskih poslancev ne vladajo še povsem jasni nazori.

Slovenci stali smo doslej vedno na stališči, da posebnega jezikovnega zakona sploh ni treba, češ, da vse, kar se nanaša na jezikovno in na narodno ravnopravnost, je že določeno v členu 19. drž. osn. zakona. V tem smislu je pisalo slovensko časopisje, v tem smislu se je dr. Ferjančič že opetovan in v državnem zboru in to načelno stališče zagovarja tudi „bivši parlamentarac (Slovenec), kateri je bil za časa ureditev drž. osnovnih zakonov član poslanske zbornice“ in ki je v danes došli številki praske „Politik“ obelodanil članek „Wer ist zur Regelung der Sprachenfrage in Oesterreich kompetent?“

To stališče je v načelnem nasprotji s stališčem nemških strank, katera zagovarjajo nazor, da določa člen 19. drž. osn. zakona z dne 21. dec. 1867. samo princip, da pa je za njega izvedenje treba posebnega izvrševalnega zakona.

Preti temu nazoru nemških politikov opaža člankar „Politike“ povsem opravičeno in načelno pravilno, da izvrševalnega zakona k členu 19. ni treba, kajti če bi ga bil smatral zakonodajec potrebnim, določil bi bil to izredno v državnem osnovnem zakonu, kakor je to storil pri raznih drugih členih. Zakonodajec je res pri večem členu, kateri

ima samo principijalno vrednost, česar uveljavljenje pa je hotel odločiti do izdaje specijalnega zakona, to posebe pripomnil, dočim tega pri členu 19. ni storil.

Člen 19. je povsem jasen, kar se tiče principa in zategadelj tudi iz ustavnopravnih razlogov ni treba, da bi se izpopolnil ali raztolmačil s posebnim izvrševalnim zakonom, a vzhodna tema bi kazalo, da se Slovenci z vso odločnostjo zavzamejo za izdajo posebnega jezikovnega zakona. Za to govorijo najrazličnejši razlogi.

Prvi in najpoglavitnejši je pač ta, da je praktično življenje nas prepričalo, kar je znancost že davno trdila in dokazovala, da je jezikoven zakon v izpopolnitve člena 19. potreben iz justično-političnih razlogov.

Vsebina člena 19. je po sodbi jako oglednega strokovnjaka „upraktikab“ in obujo radi svoje obsežnosti toliko dvomov in navskrižnih mnenj, da se mora sčinik, kateri naj o domnevanih kršitvah tega zakona razsoja, povzeti na mesto zakonodajca, kar absolutno ne sme biti. Kako neugodnih posledic ima ta obsežnost vsebine člena 19., to čutimo vsak dan, za to nam daje izkušnja nebroj dokazov, saj bi lahko navedli celo vrsto slučajev iz katerih je razvidno, da tolmači določbo člena 19. vsakdo kakor se mu zdi, saj je prav to glavni učrok, da je ves naš narodnostni boj imel doslej tako bore malo uspeha!

Justičnopolitični nagibi govorijo torej odločno za to, da se členu 19. doda izvrševalen zakon, kateri razrene vse dvome in določi pravice posamičnikov in narodov v vseh slučajih, tako da ne bodo nikaki dvomi več možni. Govorijo pa za to tudi še drugi razlogi, sosebno praktičnopolitični, katerim moramo Slovenci posrečevati največjo pozornost, ako hočemo svoje zunajkranjske rojake oteti narodno smrti in jim zagotoviti narodno življenje, narodno in jezikovno ravnopravnost.

Državni zbor.

Na Dunaju, 22. oktobra.

Začetkom seje je zbornica odklenila predlog, naj se neke peticije vzprejmó v stenografski zapis.

nik in predlog, naj se o Kramarovem pojasnilu glede državnopravne izjave otori debata, na kar je socijalni demokrat Zeller vprašal predsedstvo, kako je moglo dovoliti, da se je mej večino in manjšino sklenil kompromis, kar po njegovi sodbi ommejuje pravice zbornice.

Potem je zbornica nadaljevala razpravo o predlogu, naj se ministerstvo radi dogodob v Hebu obtoži.

Prvi je govoril dr. Schucker, kateri je zlasti napadal državno policijo, za njim pa ministerski predsednik grof Badeni, kateri je dokazoval, da so bile odrejene priprave za vzdrževanje javnega mira potrebne in pojasneval, da je opozicija bila vse pripravila za uprizoritev velike demonstracije. Ministerski predsednik je končno rekel, da je v očigled takim dogodbam, kakršne so se primerile v Hebu, njegovo stališče to, da morajo vladri organi postopati strogo zakonito, a tudi strogo gledati, da varujejo javne interese, katerih zaščita je država, da se zaveda po zakonu pristoječih pravic, da pa bo odločno izvrševal, kar je v zakonih mejih njegova dolžnosti.

Nemci je Badenijev odgovor razjezik in grozili so, da se bodo chorožili.

Na vrsto je potem prišel dr. Stransky, kateri je dokazoval, da Nemci nizajo prav nobenega vzroka, biti nezadovoljni, da je vodja vse nemške opozicije Schönerer, in da bodo Nemci sami pokopali parlamentarizem in konstitucionalizem v Avstriji.

Nominalni vodja nemških liberalcev iz Češke, dr. Funke je očital vladu, da je imela namen, razburiti hebsko prebivalstvo, in da je v dosegu tega namena poslala v nemško mesto češke redarie. To je bila očitna provokacija, a dijabolična je bila misel, ponižati na ta način nemški narod v njega najsvetjejših čutilih. Govornik je besediščil tudi o razpadu Avstrije in očital Čehom, da hočejo Nemci degradovati za helote.

Ko je še govoril posl. Schwarz, kateri je izrekel upanje, da se doseže porazumlenje med Nemci in Čehi, se je razprava o obtožnih predlogih pretrgala.

Konec seje je dr. Engel interpeloval predsednika radi zapisovanja nensmških govorov v st-

LISTEK.

Engelbert Gangl.

(„Iz luči in teme“ — Izdal in založil R. Milic.)

Pri Milicu je izšel droben, a jako ličen zvezek Ganglovih pesmi. Večino izmed njih smo čitali že v „Ljublj. Zvonu“ in „Dom in Svetu“. Simpatični pesnik ni vprejel v zbitko vseh verzov, kar jih je priobčil po listih do daces. Misil si je pač, da nam poda svojo popolno sliko tudi brez njih. Izpuštil pa bi jih bil lahko še nekaj.

A kar je gotovo v prvi vrsti hotel, to se mu je posrečilo. Naj vam verzi ugasajo ali ne, pesnika samega imate jasno naslikanega pred seboj. In on je veliko interesantnejši kakor njegove dela...

„Iz luči in teme“ Jako lična in pripravna knjižica. Nikak mejniki v naši literaturi, nikak epohalen pojav, — ali to nič ne dě. V vseh svojih nazorih in čutilih in v izražanju se je držal Gangl tiste dobre, solidne, varne poti, katero je hodilo pred njim že oddavna nebroj pesnikov, toda s primerno častjo in z dobrim imenom.

Žalost, nezadovoljnost, zdvajanje nad svetom in samim seboj polni Ganglovo zbirko. Ali pesnik se tolaži v Bogu in smrti. Samo tu pa tam zadeje moj druge vesela vinska pesem. Ali tudi v tej ni

ton nikdar lahak, brezkrben, ali celo frivoľno razposajan, kakoršen je navadno v vinski pesni, ki se popeva mej veselimi bratci pri polnih čašah o polnoči. Gangl ne pozna bakhantično razbrzdane blaženosti, zaljubljenosti in otroške priprrosti, ki se pojavlja toli klasično v stihih Aakreona, Hafisa, Horsza ali Mirze Šaffyja — Bodenstedta. Gangl ne zna biti nikdar od srca vesse, nego še „vino onustus“ poveča žalostno svojo sentimentalno glavo.

Gangl pa je velik prijatelj prirode. Ven, v gore in planine, tja mej krepke gorjance in rdečelične, jedrovite planšarice Mine, tja v prekrasno naravo ga vleče srce, — toda žal, da je tudi v tej lepi, zdravi, ljubezen zahtevajoči in podarjajoči okolici — „filozof“. Mesto da bi dhal jasnih lic in iskrenih se očij vase pocrne polni zrak, mesto da stene planincu žuljavo roko v vesel pozdrav ter okleinivši se Mine okoli polnih bokov, zavrtil se na peti pa zavriskal, da bi odmevala gora in dolina, poveša Gangl, mladi Gangl zopet žalostno svojo melanholično glavo ali pa se toli prisiljeno zasmije, da zaboli še tebe srce in te mine najboljša volja.

Slog Ganglovih pesmi je od prve pa do zadnje vrstice retoričen, visoko dolerč, pa naj piše o svetovni mizeriji ali o svoji tisti nesreči. Čuti se, kako je iskal Gangl višjih, „poetičnih“ izrazov.

Vidi se, da je Gangl govornik — „Schönredner“, kakor se pravi — ki ne gleda toliko, kaj bo povedal, nego kako bo povedal. Ia to ni dobro. Lepa oblika, gladek verz, klasičen stih zamori čestokrat najpočitnejšo misel ali pa zavije najgorkejši čut v ledeso mrzlo hajino.

Gangl je tako blag in nežuo čuteč pesnik. To pričajo pesmice, v katerih se spominja svojih staršev, svoje lepe sestrice in svojih prijateljev. Gangl pa je tudi često premalo moško, premalo samozavestno misleč, ter valed tega tudi premehkužno pojoč pesnik. To kaže vse dolga historija njegove ljubezni do nevredne deklise, ki ne more pojmiti, kaklike zaklade krije pesnikovo srce. —

Znak Ganglove Muze je torej tiba melanholija, neiskrena navdušenost in prenščna ljubezen do svojcev. Globokih, težko umljivih in vznemirljivo krepkih in novih idej ne obsegajo Ganglove pesmice. Vse so pa lahko umljive in kar nič revolucionarne ali celo — nemoralne.

Zbirka „Iz luči in teme“ je najprimernejše darilce dobro odgojenim devojkam. Na salonskih mizicah pa bode Gangl Miliceva križca prav umešten okrasek. Vsled tega smem to novo pesemsko zbirko menda prav toplo priporočati.

C. G.

nografijem zapisaniku, na kar je dr. Kathrein rekel, da bo stvar uvaževal.

Prihodnja seja bo v torek.

V Ljubljani, 23. oktobra.

Posl. grof Alfred Coronini se je izjavil do, pisniku „Badap. Tagblatt“, da se slovenska krščanska zveza glede provizorija še ni končno domnila, kakšno stališče hoče zavzeti ter dejal: „Kdo meni, da bo naša stranka vladu sledila čez druh in stran ter jednostavno votirala vse vlade pred loge, se zelo moti. Naše stališče nasproti vladu in vladni še ni pojasnjeno in pred vsem mora vladu izpolniti naše opravičene zahteve, predno se sploh more govoriti o podpori nagnedbenega provizorija z našo strani. Sedaj je to vprašanje še docela nerešeno. Naša zahteve, pravi grof Coronini nadalje, so kulturne in materialne narave, in naša stranka dela z vso silo na to, da za vselej preneha desetkrat navadno protžiranje Italjanov v Primorju in se končno izpolnijo opravičene zahteve tam živečih in veliko večino tvorečih Slovanov. Nadejamo se, da vladu ne bo guba napram tem željam, kajti le cd. izpolnitve teh želj je odvisno, kako stališče bodo zavzemali v prihodnjem vročem strankarskem boju. Upamo im pričakujemo, da vstreže vladu našim opravičenim zahtevam. R-s je, da vprašanje glede nagnedbenega provizorija ni v najboljšem stadiju, toda to je stvar vlade, ki naj dobro presodi posledice, katere bi morale nastopiti, ako se provizorij ne reši pravočasno. Ker pa menim, da je grof Badeni popolnoma na jasnom glede državno-pravnih, političnih in gospodarskih posledic, tedaj tudi upam, da se bo končno našla pot iz sedanjega resnega in zelo težavnega stališča.“

Kaznovana abstinencia. V češkem klubu se je sklenilo jako pamteto sredstvo, ki bo v bodoče izvestno zabranilo, da bi manjkalo v državnem zboru takole poslanec, ki vsled svoje brezpriznosti spravlja v nevarnost vsak red v parlamentu. Češki klub je sklenil, da smejo njegovi člani mej zasedanjem drž. zboru samo v najnujnjejših slučajih zapustiti Dunaj. Predno pa kdo odide, mora odhod svojsmu načelniku prej naznaniti. Ako kak poslanec tega ne stori ter izostane celo iz več nego dveh sej, pripada polovica njegovih diet za one dei klubovemu fondu. — Prav dobro bi bilo, če bi sklenili kaj takega tudi drugi klubi, katerih poslanec ni skoraj nikdar v zbornico ali pa jih celo na Dnaju ni!

Občni avstrijski kmetski shod se bo vršil dne 14. novembra t. l. na Dunaju. „Deutsche Volksblatt“ naznanja, da se je večina nemških in slovenskih krščansko socijalnih poslancev oglašila za udeležbo; poleg teh pridejo na shod vsi poslanci nem. katol. narodne stranke, nekateri Poljaki in nekateri člani nemške narodne stranke. Shod se bo pečal s težavami kmetskega stanu, z organizacijo kmetovalcev, z pogodbjo z Ogrsko in z drugimi praktičnimi vprašanji.

Turčija menda nikdar več ne zapusti Tesalije. Oboroževanje se namreč nadaljuje v velikem obsegu. V zadnjih štirinajstih dneh so bili izlani mnogi iradi, vsed katerih se mobilizuje v anatolskih pokrajbah 15 bataljonov, v Tesalijo

odrine 20 bataljonov III. vojaega kora, da nadomesti sedanje utrojeno redife. Razen tega mobilizuje Turčija še 40 bataljonov, da se razširi IV. kor na 8 divizij. Poleg vsega tega pa Turčija polni skladišča za strelivo in hrano v toliki meri, da bi oboje zadočalo za 6 mesecev.

Na Nemškem imajo sedaj leto dñij zakon, ki zabranja nepošteno tekmovanje v trgovini. Velikoneški časopisi konstatujejo, da je zakon donesel že doseg mnogo dobrega. Najgršim izrastkom konkurenca je napravil koniec, trgovci ne pretiravajo več v hvalisanju lastnega blaga na škodo drušib in imena ali tvegdas s: ne izrabljajo več sleparško. Zakon pa je rodil nebroj deauncijacij.

Dopisi.

Iz Krškega, 20. oktobra. Na povabilo krškega županstva zbrali so se v nedeljo, dne 17. oktobra župani, oziroma svetovalci 15 občin Štajerske in Kranjske v posvetovanje pri županstvu v Kršku. Pod predsedstvom Rajhenburškega župana Unschilda sklenilo se je po poročilu Krškega župana dr. Romiha, vložiti o zadevi živinodravniških naredb prošnjo pri visokem c. kr. ministerstvu notranjih zadev. Ker obravnava prošnja perečo, in za javno blagostanje važno vprašanje, priobčimo je tukaj dolonovo:

„Ker je skoraj popolnoma ustavljen trgovina s svinjami na Štajerskem in Kranjskem, dasi je ponahala svinjska kuga skoraj po vseh okrajih, zbrali so se župani oziroma svetovalci podpisanih občin Štajerske in Kranjske dežele, dne 17. oktobra v Kršku v posvetovanje glede živinodravniških naredb in sklenilo se je soglasno predložiti visokemu c. kr. ministerstvu nastopno prošnjo:

1. Ako nastane v kakšni kronovini kužna živalska bolezen, uvedejo se najle tiste naredbe, katere so navedene v III. oddelku zakona z dne 29. februarija 1884. l. št. 35. drž. zak. o odvračanji in zatiranji kužnih bolezni pri živalih, oziroma pri goveji kugi v II. oddelku postave z dne 29. februarija 1880. leta, št. 37 drž. zak. o odvračanji in zatiranji goveje kuge. Posebno bi se nikakor ne smejo zapreti druge kronovine za uvoz iz okužene kronovine.

Mejni zapor ni naveden z zakonom o odvračanju in zatiranju kužnih bolezni pri živalih kot sredstvo, s katerim se zabrani, da se ne razširjajo kužne bolezni po deželah, za katere velja ta zakon, in da se zatró ali iztrebijo. Kjer je zakonodajec hotel, da se uvede mejni zapor kot tako sredstvo, navedel je to v postavi sami; tako proti vnanjim deželam po § 5. splošne postave o zatiranji kužnih bolezni pri živalih in po § 1. o odvračanju in zatiranju goveje kuge, in izjemno proti kronovinam po § 32. postave o odvračanju in zatiranju goveje kuge. Ako bi bil hotel imeti zakonodalec mejni zapor proti kronovinam pri vseh kužnih bolezni kot sredstvo, bi bil to uvedel ravno tako v zakonu o odvračanju in zatiranju kužnih bolezni pri živalih, kakor je to navedel v zakonu o odvračanju in zatiranju goveje kuge.

Mejni zapor proti kronovinam je pa tudi popolnoma nepotreben, ker so živinodravniško-policiske naredbe po vseh deželah pod nadzorstvom državnih organov. Ni torej nikakega povoda, da bi ne zaupala kaka dežela živinodravniško-policiskim naredbam okužene dežele.

Pa tudi radi tega je mejni zapor neosnovan, ker ne morejo vedeti dotočni državni organi, ali je res kakšna kužna bolezen v drugi kronovini, in lahko se pripeti, da se uvede mejni zapor proti popolnoma zdravi deželi. Lahko se n. pr. zgodi, da

zboli v svinjski čredi, ki se žene na prodaj, prešič za svinjsko kugo in da pogine; po živinskem potnem listu je prešič doma iz Krškega okraja. Ako pogine prešič v kakem selišču na Štajarskem, takoj zapre dežela Štajerska svojo mejo proti Kranjski za uvoz svinj, in to dostikrat neosnovano. Nahajajo se namreč brezvestni trgovci s svinjami, ki pokrijajo svinje iz okuženih krajev z živinskimi potnimi listi zdravih krajev, ali lahko se je okužil tudi prešič na potu v okuženih vozovih ali na kakšen drug način. Namesto da bi se poiskal pravi vzrok, uvede se kar na kratko mejni zapor proti zdravi, neokuženi kronovini. Zadostovalo bi bilo v tem slučaju, naročiti državnemu živinodravniku v Kršku, naj prešiče, je li v tistem dvorcu svinjska kuga, v katerem je baje doma poginjen prešič; vse druge naredbe naj bi se pa prepustile državnim organom na Kranjskem, ne oziraje se na to, da je morebiti zbolela še opetovano kakšna živil.

Mejni zapor dovede tudi dostikrat do naredb, katere gotovo niso v smislu postave.

a) V okuženi deželi izrečejo državni organi, da je ugasnila bolezen, izvoz pa je vendar zaprečen, ker še druge kronovine niso odprle svojih mej. Ta slučaj je še sedaj na Kranjskem in Štajarskem, iz katerih deželi se ne smejo svinje izvažati in to tudi ne iz neokuženih krajev.

b) Kužna bolezen nastane v dveh sosednih deželah; vsaka dežela zapre svojo mejo proti drugi. Ščasoma poneha kuga v obeh deželah, a meja se le ne odpre, in je vsaka kupčija ob meji popolnoma zatrta. Dogodi se celo, da so dovoljeni sejmi v obeh deželah, a živali vendar ne smejo čez mejo. Ta slučaj je trajal dolgo časa mej Kranjsko in Štajarsko deželo, v Brežkem in Krškem okraju so bili sejmi dovoljeni, a svinje niso smelete iz ene dežele v drugo.

c) Kužna bolezen nastane v dveh sosednih deželah; kuga poneha v obeh deželah, a svojo mejo odpre le ena dežela. Ta slučaj je sedaj mej Štajarsko in Kranjsko deželo. Kranjska dežela je svojo mejo proti Štajarski odprla, a Štajarska dežela je še vedno zaprta proti Kranjski. Povdarjati se mora, da so svinjski sejmi dovoljeni v obeh deželah. Državni organi torej trdijo, da je ponehala svinjska kuga. Lahko se pripeti, da bode prignal v kakošnjem sejmu posestnik s Štajarskega svinje na Kranjsko na sejm; ako jih ne prodaja, ne bode jih smeli gnati domu.

d) Dežela je lakko odprta proti nekaterim deželam, proti drugim pa je zaprta. Ta slučaj je sedaj na Kranjskem. Kranjska dežela sme uvažati svoje svinje na Solnograško, vse druge dežele pa so zaprte proti Kranjski.

e) Ako pride trgovec s Solnograškega na Krško, ne sme oddati kupljenih svinj na postaji Videm-Krško, temveč peljati jih mora 1, oziroma 2 dni ali v Novomestu ali pa v Litijo, kar se gotovo ne more odobravati iz zdravstvenih ozirov na svinje.

Take naredbe pa tudi niso v smislu postave; še celo pri utesnitvi prometa proti vnanjim državam pravi visoka naredba z dne 12. aprila 1880. l.:

„Ukazujejoč te utesnitve ali omejitve, treba je imeti na vidu, da se ne ovira promet ali trgovina v večji meri, nego je opravičeno po svojstvu bolezni in po vladajočih razmerah sploh.“

2. Pri kužnih živalskih boleznih naj se dene pod zapor le dotočni dvorec, ali selišče, ali okolica, ali okraj, ne pa radi dvorca celo stališče, radi selišča cela okolica ali okraj, radi okraja cela dežela.

N. pr. vnela se je v jednem selišču v Cirkle svinjska kuga. Ker pa pelje okrajna cesta iz Krškega v Novomesto skoz občino Cirkle, niso se smelete odpravljati svinje po tej cesti v Novomesto iz neokužene občine Krške, in to celo na vozovih ne.

Dalje v prilogi.

Šah-mat.

(Novela. — Spisal Iv. N. Vrtnik.)

23

II.

(Konec.)

In mineval je dan za dñem...

„Vode, vode!“ je zaklicala bolnica s slabim glasom. Bilo je pozno ponoči. Ena jej je urno vlija par žličic vode v suba usta. Zopet je vse utihnilo. Čulo se je le težko sopenje in ječanje bolničino in glasno sopenje kuharice, katera je pramagal spanec.

Boječa je zrla Ena na bolno ženo, prijela jo je včasih za roko, da čuti udarec strašno urno utripajoče žile.

„Viktor!“ je zaklicala zdajci bolnicu; „Viktor, beži!... Beži, beži!... Li čuješ?...“

Vspela se je na postelji pokosci ter kričala, da je pretresalo Eni ni možeg in kosti. „Beži, beži!... Hrastar te ubije, ker sem bila tvoja!“

Ta krik je vzbudil kuharico, katera se je prestrašena drgnila oči; vedela ni, kaj se godi okrog nje. Ena pa je trepetala. Vendar ni izgubila prisotnosti duha.

„Lojzika, pojrite v drugo sobo, pa lezite na divan! Ako vas bo potrebovala, pokličem,“ ji je

velela. Kuharica je hotela ugovarjati, a Ena jej je zapovedujoče mignila, naj odide... Oddahnila se je, ko je zatvorila vrata za Lojzik.

„Saj pojdem s teboj, Viktor. Beživa od tod, Hrastar naju hoče umoriti!... je hropela zopet bolnica. Vrgla je odejo raz seba ter hotela skočiti iz postelje.

„Ana! Umiri se; ničesar ti ne stori, jaz te hočem varovati!“

„Ti, ti?“ — Divje je zrla na Eno. „Ti, žena Dinanija, kateri me je uničil!... Ha, ha, lepo je znal govoriti, sladko poljubovati... in jaz sem mu vse verovala... ljubila sem ga... žrtvovala sem mu vse... saj nisem vedela, da si ti njegova... Varal je tebe in mene!... Vspela se je zopet po konci. „Tam — tam — njegov — — otrok!“

Kazala je na vrata sosednje sobe, kjer je spaval deček.

„Sovraž m ga!... Dà, dà, tako lep je, kakor Ferdo, a tudi Pavel bo tako lokav, tako izdajalski... saj je njegov sin!... Sovražim ga, — Sovražim — vas — vse.“

Urjujena je padla nazaj na ležišče.

„O Bog, o Bog!“ je klicala Ena.

Barno so se odprla vrata. V sobo je planil Hrastar bled in prepaden.

„Ne, ne, žena moja!“ je ihtel ves obupan. „Ana, ne smeš me osteviti!... Žanka moja, ne zapusti me! — Ne smeš, ne smeš od mene!“

S tresčima ustnama je pritilen poljub na njeno bledo čelo.

Odpila je še jedenkrat, — zadnjič svoje oči, pogledala topo svojega soproga, potem pa je izdihnila... Na njenih ustnih pa je trepetala besedica: „Odpusti!“

A Hrastar ni čul tega zadnjega vzdihlja. Zgrudil se je na tla ter poljubil roki svoje soproge in plakal...

Dolgo je slonel ob postelji. Od bolesti mu je srce krvavelo. Potem je vstal ter stopil v sobo, kjer je spančkal Pavel.

Dolgo je otočmo zrl ljubeznivega dečka, otraje si solze. „Sama sva ostala!“ je ječal bolestno.

Pri vratih pa je stala Ena. „Ubogi, ubogi mož!“ je zdihovala mejo solzami.

Ko pa je prišla za nekaj časa domov, objela je svojega ljubljenega moža, potok solz se jej je vil po lici... nje usta pa so za večno molčala o tem, kar je ravnokar čula.

3. Ako se vname v sosedni vnanji deželi kužna živinska bolezen, naj se vsakako zapre meja z vojaškimi močmi.

Zandarmerija in civilna straža nikakor ne moreta zapreti mejo tako, da bi se popolnoma one-mogočilo tihotapstvo.

4. Postaja Videm-Krško naj bo odprta za oddajo Kranjske živine, če je tudi na Štajarskem kakšna kužna bolezen, ali če se tudi zapre Štajarska dežela proti Kranjski.

Imenovana postaja je popolnoma ločena od vseh Štajarskih selišč, tako da je popolnoma izključeno medsebno okuženje, to tembolj, ker se morajo na vozovih odpravljati svinje na postajo. Da bi bila imenovana postaja vedno odprta za Kranjsko, utemeljeno je tudi v tem, ker je to edina postaja, kjer odpravlja velik del Dolenjske svojo živino, in ker nadzornje to postajo v živinozdravniškem oziru itak c. kr. živinozdravnik krški.

Kakor se je omenilo že zgoraj, morale so se gnati svinje po 1 ali 2 dni daleč, da jih je bilo mogoče odpraviti na železniških postajah.

5. Promet s svinjami naj se ne otežuje preveč z naredbami glede prevožnje svinj.

Ako že morajo prevažati na vozovih kupčevalci s svinjami nakupljene svinje, naj se to ne zahteva tudi od posestnika, ki hoče postaviti na sejm svoje svinje, ali če jih žene mesarju, če jih kupi v kakem drugem selišču in jih hoče gnati na svoj dom, ali v drugih priličnih slučajih. Marsikateri posestnik ima morebiti postaviti le jednega prešiča na sejm, za katerega bo dobil kakih 5 gld. Ker nima voza, najeti mora voznika, kateremu mora plačati skoraj polovico prodane cene.

6. Mejni zapori vseh kronovin proti Štajarki in Kranjski se naj takoj odpravijo.

Svinjska kuga je potihnila do malega po vseh okrajih Stajarske in Kranjske dežele. Ako bi se dal utemeljevati mejni zapor tudi postavno, kar pa zanikajo podpisane občine, vendar ni sedaj nobenega vzroka, da so še zaprte skoraj vse kronovine proti Stajarski in Kranjski deželi.

Mejni zapori trajajo že sedaj skoraj 3 leta, in je skoraj popolnoma uničen ves promet s svinjami, tako da je nastopila posebno po vinorodnih krajih splošna beda.

Udano podpisana županstva prosijo torej višoko c. kr. ministerstvo blagovoli uvaževati navedene razloge in uslušati prošnjo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. oktobra.

— (Slovenci in vlada) Iz poslanskih krovgov se nam piše: Vsi avstrijski in ogerski listi so te dni poročali, kar se je tudi v parlamentu govorilo, da se je namreč mej vlado in jugoslovanskimi poslanci že doseglo porazumlenje glede slovenskih in hrvaških postulatov, dočim se v resnici o slovenskih in istrsko-hrvaških postulatih še ni razpravljalo ne v izvrševalnem odboru desnice in ne z ministarskim predsednikom. Zatogadelj tudi še ni dognano, kako stališče zavzame „Slovenska zveza“ glede nagodbenega provizorija. Sklep, da bode glasovala pri prvem branju za provizorij, nima prav nobenega pomena, ker „Zveza“ nikakor ni privoji, dovoliti provizorij, dokler ni razmerje mej njo in vlado pojasnjeno.

— (V pospeševanje germanizacije) in menda v konkurenco mestni slovenski višji dekliški šoli nameravajo za germanizovanje slovenskega ženstva prezaslužne ursulinke osnovati višjo dekliško šolo; veronauk, slovenčina in matematika se bodo poučevali v slovenskem jeziku, vsi drugi predmeti pa v nemščini. S tem je povedano dovelj. Upamo, da se bode uršulinski višji dekliški šoli godilo take, kakor njih nekdanji „Gospodinjski šoli“.

— (Repertoar slovenskega gledališča.)
Danes se boste predstavljala Schillerjeva tragedija „Marija Stuart“. V torek ne bo predstave, ker se rabi oder za prvo glavno skušnjo z orkestrom za opero „Traviato“, katera se bo pela v petek, dne 29. oktobra.

— (Klub slov. biciklistov „Ljubljana“) pozivlja svoje člane, naj se kar možno mnogoštevilno udeleži jutrišnje veselice bicikliškega društva Kamnik in okolica.

— (Zglasitev mladeničev, ki stopajo v vojaško dôbo.) Glede vojaškega nabora, ki bude 1898. leta v Ljubljani, velja sledeče: Vsi tu prebavojoči mladeniči, ki so bili rojeni 1875., 1876. in 1877. leta, se morajo zglasiti tekom meseca novembra letos pri mestnem magistratu. — Mladeniči, ki imajo v Ljubljani domovinske pravice, morajo seboj prinesti dokazila o starosti in pristojnosti. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglašiti njih starši, varuh ali pooblaščenci. Oni, ki si želijo izprostiti kako §§: 31., 32., 33. ali 34. vojsk. navedenih ogodnostij, imajo ali v mesecih ja-

nuvarju in februvarju 1898. I. mestnemu magistratu, ali pa na dan glavnega nabóra nabornej komisiji izročiti z listinami opremljene prošnje. Kdor želi, da se mu dovoli stava izven domačega stavnega okraja, mora ob priliki zglasitve izročiti ali z listinami opremljeno prošnjo ali pa za takoj prošnjo donesti kolek za 50 kr. Kdor zamemari dolžnost zglasitve, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv, in tisti ki se brez nepremagljivih ovir ne zglasí, zakrivi se prest. po § 35. voj. zak. in zapade globi od 5 do 100 gld. event. zaporu od 1 do 20 dnij.

— (Stavbena kronika.) V tekočem tednu je bilo vreme razen jednega deževnega, — ostale dni za stavbna dela dokaj ugodno. Te dni odstranili so jedno barako na Tržaški cesti, jedno na sv. Jakoba trgu; v Špitalski ulici je hiša meščanskega zaklada pokrita, Aurovih dedičev novo poslopje dograjeno do parternih prostorov in istotako Blagayeva hiša na sv. Jakoba trgu. Podiranje Palusovih dedičev hiše oziroma nadaljuje; v „Zvezdi“ pričeli so ta teden polagati kabelj za električno razsvetljavo, po več privatnih hišah pa se izvršuje napeljava žice zá ujo. Na Starem trgu so razen še ne pričete Podlesnikove — ostale hiše (Češnovarjeva, Umekova in Pokova) dograjene, in se snažijo. Prihodnji teden izmaja se na raznih mestih pričeti podirati barake, ki kazé tu in tam lice mesta v vseh mogočih stopinjah. Čvetero barak ostane še za primerno najemščino do 1. maja 1898. v porabi Nezgoda se ni ta teden nikaka pripetil. Dela se še 10 in pol ure na dan. Dalavcev in materialja še ne primanjkuje.

— (Utom v barako v „Zvezdi“.) Danes počasi vломil je neznan tat v barako kroj. mojstra Alojzija Škarjovica v „Zvezdi“ in mu je odnesel jedne še neizgotovljene blage. Tudi v barako krojaškega mojstra F. Jelodnika in v barako trgovca Karola Tilla je tat skušal vlotiti, a se mu ni bilo posrečilo. Mestna policija sumila je te tativne nekega postopača, ki se je že dlje časa klatil po mestu. Policijski komisar, kateremu se je po telefonu nagnal ulom, je takoj odredil zasledovanje in preiskovanje prenočišč in zakotnih postopačkih skrivališč. Mestni policijski stražnik je storilca danes dopoludne zasledil v Šiški in ga aretoval. Storilec je 17 let stari krojaški pomočnik Jurij Bettl s Tressendorfa v Šmoborskem okraju na Koroškem. Ukradene blage so se dobitile pri storilcu.

— (Prijeti sleparji.) Mariborska policija je te dni prijela tri redke ptičke, katerih dva po znamo tudi v Ljubljani. Dotična dva, oblečena kot katoliška duhovnike, nabirala sta po Ljubljani prispevkov za zgradbo katoliške cerkve v Mesopotamiji. Ker imajo ljudje pri nas za take ramene vedno dosti denarja, sta dotičnika sveda nabrali lepo krajevje. Ljudje so jima verjeli, da sta iz Azije in le čudili so se, kako da jeden govoriti precej dobro slovenski, drugi pa hrvatski, a „gospoda“ sta to pojasnila, rekši, da sta se naučila teh jezikov v Jeruzalemu, kjer je jako veliko Slovencev in Hrvatov. Moža sta imela pravilne izkaznice, in policija jima je dala dovoljenje, nabirati prispevkov, ker sta je bila dobila tudi od tržaške policije. Moža sta obšla vse slovenske kraje in njujori orientalska fizijognomija je povsed obujala senzacijo. Kje se jima je pridružil tretji „gospod“, nam ni znano, a poroča se, da je policija prijela v Mariboru „tri kaldejske duhovnike“ in jih odposlala v Trst, ker so na sumu, da niso nikdar videli, ne Mesopotamije, ne Srije in ne Jeruzalema, ampak da so ogerski židje, kateri so darovane prispevke za zgradbo cerkve v Mesopotamiji porabili — zase.

— (Fizikalne predstave.) V kratkem priredi fizik Crassé nekaj fizikalnih predstav, katere utegnejo občinstvo močno zanimati. Iz predloženih nam poročil v raznih listih je razvidno, da so te predstave povsed močno ugajale. Mej drugim se uprizori tudi Andréjeva zrakoplavna vožnja na severni tečaj.

— (Imenovanje.) Operater na ginekološki kliniki v Pragi g. dr. Karol Wisinger je imenovan dež. okrežnim zdravnikom v Planini.

— (Tutti-Frutti) Iz ljubljanske okolice se nam piše: Pikanatin, sladko zabeljenih in okusno osoljenih zgodob se je, gospod urednik, v nekoliko dneh nabralo lepo številce! Gotovo — temu sem siguren — jih boste vesel ... Vendar Vas pa, predno začnem, pa brez zamere, vprašam: Kaj je poštova lakovnost? — — — Odgovoriti hočete? Ni treba! Odgovori naj raje tisti župnik, ki je, prodavši debelega in močno dlakastege „koštrun“ in zanj prejemši denar — v odsotnosti kupčevi, ki je namreč kupljeno blago pri omenjenem župniku čez noč pustil — „koštruna“ do golega ostrigel in dlako lepo spravil ... Kaj je storil kupec, komu je bil „koštrun“ drugi dan vročen? Začudil se je, in ne malo! Vendar pa, kar božji namestnik stori, vse prav stori ... Se nekaj! Če se hoče pa kdo te pretete „ravnopravnosti“ učiti, naj pa gre k nekemu županu v „Ljublj. okolici“. Gotovo se bo navadil! Črnovojniki, oziroma dež. brambrovci, so se namreč prišli k njemu zglasit in tam se jim je v bukvice zapisalo: Gemeldet am 17./X. 1897. N. N. župan ... In končno! Toliko časti in nečasti pa že lep čas ni imela naša uradna „Ljubljancinka“, ki ljubljansko kislo zdlje po 28 beličev

kiligr. prodaje in ki ima „schnucke Krainerdirnen“ za „echte Türkinnen“ s svatčicami v ustnih . . . Res! kakor kaka dragocenost, spomin od starega deda, se je nosil imenovani list po Glincah, došim so se Vičani z gnjevom in sramom od nje obračali . . . Stavčič „dem Rekurse der Gemeinde Waitsch in Anglegenheit der Wahl des Bauplatzes für den dortigen Schulhausbau wird keine Folge gegeben“ je bil kar dvakrat z rudečim svinčnikom podčrtan; nad njim je pa stal velikanski „Ber!!!“ — Oj, uboga občina Vič, kako se horiš, kako trudiš, kje se bo Tvoja našebudna mladina vzgojevala . . . Lep je res ta Tvoj trud — toda li ne veš več, kaj je gospod dr. Krek dejal takrat! — Daželni zbori so le za to, da nakladajo kmetom davke in zidajo šole! Oj, te uboge šole . . . In Ti se trudiš zanj . . . Bog daj, da Te kdo usluši . . . — Š—.

— (Štajerske novice.) V celjski okolici je letošnji vinski pridek gleda množine zaostal za lanskim. — Celjska dež. bolnica ima poseben voz, da vozi mrliče iz bolnišnice na pokopališče. Temu vozu se pripravljajo navadni gospodni vozovi. To je že največji škandal! — Na zidanem mostu je tovorni vlak 16. t. m. povozil konduktora Mor. Martona iz Siska. Marton je bil takoj mrtev. — V Polzeli je kočar Parfaut zapazil tatu pri neki bližnji hiši in ga hotel s pomočjo hlapca prijeti, a tat je ustrelil dvakrat na svoja pregašnjaca in Parfanta nevarno ranil potem pa zbežal. — Zborovanje v Teharjih dne 17. t. m. se je jako dobro obnesto.

— (Nemške ljubezljivosti) Iz Luč se poroča: Meseca septembra sta dva „pangermanska“ turista zapissala v spominsko knjigo v gostilni pri Raduh: „Ihr habt uns das Land gestohlen, rübtmt euch dessea unverholen, euch soll alle der Teufel holen“. Tudi v spominski knjigi pri Šturm Grmeli v Solčavi je vse polno izvajajočih in Slovence žalečih vpisov. E, ta nemška cikla!

— (Iz Gradca) se nam piše: Dne 20. okt. ob 1/4. uro zvečer demonstrovali so nemški dijaki na „Burgringu 12“, pred hišo vseučiliškega profesorja dr. Frischaufa. Povod te demonstracije je bil govor gospoda profesorja o priliki slavnosti slovenskega planinskega društva v Mosirju. Okolo 400 (?) dijakov se je zbralo pred hišo gosp. profesorja, kateri pa takrat ni bil doma. Kričanja in vpitja „Pereat Frischauf“, „Nieder mit ihm“, ni bilo nekako na kraju. Razen arđida in legane strani

konca ne kraja. Razna orodja in lesene stvari so metali na hišo zastopniki mladonemške kulture. Policija je pokazala kako počasno zna delovati, kajti četrte ure ni bilo nobenega njenega organa v bližini videti. Dijaki so nazadnje, pregovorjeni od mestne straže, zapustili prostor pred hišo, ter se vsuli skozi gosposko ulico k policijskemu poslopju. Vsega skupaj je bilo 12 dijakov zaprtih. Napram tej zaprljani, nabujskazi, nezreli mladini sklenili so slovenski dijaki poslati deputacijo k g. prof. Frischsufu, ki naj mu izreče svoje popolno zaupanje in obsodbo pobalinskega obnašanja nemških dijakov. Gosp. prof. Frischauft zatrdil je deputaciji isto, kar je že omenil v svojem govoru v Mozirji, da se drži internacionarnega stališča kot turist, da obiskuje že čez 30 let slovenske kraje, da je bil povsed jako prijazno sprejet in se čutil poklicanega sodelovati pri razvoju slovenske turistike. Načela, katera si je pridobil tekom 30tih let, mu ne bode spremesila demonstracija mladine, katera je le od nekaterih zagrizenih spodnještajerskih gospodov nahujskana. On bode tudi zanaprej istotako obiskoval slovenske kraje kot jih je do sedaj. Izrazil je željo, naj ne demonstrujejo slovenski dijaki nasproti nemškim, ker bi to po matematičnem pravitu „Dve jednakiki količini se vedno zvečate“, le slab utis na ljudstvo naredilo, in naj odgovoré z molkom prenapete mladine nazgorom. On ljubi slovenski narod isto tako kot vsak drugi narod, pri katerem je prijazno vzprejet. Tega mnenja ne bode nikdar spremenil in deloval povsed, kjer ga bode veselilo.

— (Goriške novice) „Soča“ je še vedno deležna posebne milosti drž. pravdništva goriškega, a navedlic vsem tožbam, zaplembam in drugim oviram dela izdajateljstvo priprave, da bode list potrebam primerno mogel izhajati po dvakrat ali po trikrat na teden. — „Soča“ se izreka odločno proti kandidaturi dr. Mahniča za mesto goriškega nadškofa, češ, da je Mahnič že vzročil velikansko rasprtje in razdraženost v celi deželi, da naj zategadelj te kandidature ne podpira, kdor ne želi viharjev. — Pred najvišjim sodiščem na Dunaji vršila se bo 13. novembra obravnava o ničnosti pritožbi, katero je proti obsođbi goriškega sodišča oglasil gosp. učitelj Golja. To bo prva razprava pri najvišjem sodišču o letošnjih volilnih izgredih na Goriškem.

— „Mam'zell Nitouche“ — prepovedana.) V Gradiški je hotela neka laška gledališčka družba uprizoriti ljubko opereto „Mam'zell Nitouche“, a okrajno glavarstvo je to prepovedalo, češ, da je nevarna — nравности.

— (Poroka.) Včeraj se je v Trstu poročil g. Kornelij Gorup, sin slovenskega mecenega gospoda Josipa Gorupa, z gdč. Albertino de Volpi. Poroko je izvršil g. drž. poslanec Spinčič.

* (Izgon avstrijskih državljanov s Prusko-Sleskega.) Pred par tedni je prusko sleška vlada izgnala iz Ratibora ter s Prusko-Sleškega zasebnega uradnika, rojenega v Osavi. Izgnanec je dobil k sreči kmalu službo na Dansiji. Zakaj pa mora ostaviti Prusko-Sleško, mu ni bilo znano; namignili so

mu le, da je došel „od zgoraj“ ukaz, da se Čehi, Moravci in Šlezaki ne smejo stalno nastaniti na Pruskom Šleskem. Jednako kakor mlademu možu, se je zgodilo tudi nekemu dekletu, katera je bila nastavljena v Ruttovicu v neki prodajalnici.

* (Bacile) kateri prouzročujejo egipčansko očesno bolez, je našel docent dr. Leopold Müller na Dunaju.

* (Novo vrsto antilop) je našel v Afriki A. H. Neumann, katero je angleški zoolog Walter Rothschild imenoval po iznajditelju: Rubalis Neumanni.

* (Tekmovanje) Mesto Benetke je določilo 1500, 1000 in 500 lir onim trem kritikom, kateri spisajo najboljši članek o mejnarski umetnosti razstavi v Benetkah. Oglašilo se je 23. Italijanov, med njimi tudi jedna dama, ter trije Nemci. Nekateri izmed teh „kritikov“ so vposlali kar po 30 in še več člankov. Dobitki se razdelé šele koncem prihodnjega meseca.

* (Igralka — grofica — prodajalka tobaka) Nekdajna pevka v gledališču „An der Wien“, gospa Baviera, soproga grofa Hermanna Zichy je prosila finančno ministerstvo, da jej dovoli nabaviti — tobakarno. Soprog nekdajne pevke biva v Ameriki. — Grofica Baviera je tudi ljubljanskim krogom dobro znana, ker je bila nekaj sezón član operete nemškega gledališča. Grofica je izborna pevka, a vsled nesrečnega zakona si je pokvarila zdravje.

* (14.000 kilogramov dijamantov) so izkopali v južni Afriki od 1. 1867 do sedaj. Vredni so več kakor 2 milijardi. Večina dijamantov, kateri se razprodajo po svetu, je iz južne Afrike.

* (Nemški cesar pri obedu.) Nekdo, ki je obedoval nekoč pri nemškem cesarju, pripoveduje o njem sledče: Vsakokrat, kadar je cesar izpraznil kupico, morali smo tudi mi isto storiti. In to se ni zgodilo ravno redkokrat. Ko je cesar vstal od mize, vstali smo sevē mi tudi, kar ni bilo baš lahko, ker nam je močno vino zlezlo v noge. Potem smo kadili smodke, katerih jedno sem pušil 1½ ure, a cesar jo je pokadil v 26 minutah.

* (Izboren prelagatelj.) Kako najivni, brez umetniškega čuta so nekateri prelagatelji, kaže ta le dogodek: Nekega dne je potrkal nekdo na vrata pesnika in kritika Georga Brandesa, in vstopil je neki Amerikanec. „Veseli me, da vas izpoznam“, je dejal Brandes, „jaz sem prelagatelj vašega najnovejšega spisa. Preložil sem ga v angleščino.“ — „Jako dragi mi je, gospod“, mu je odgovoril pesnik. „Ker pa znate gotovo boljše danski kakor jaz angleški, izvolute govoriti z menoj v danskem jeziku. — Tudi jaz ne razumem danskega“, se je branil Amerikanec. — „Kako ste potem mogli moj spis prevesti?“ — Amerikanec mu je odgovoril: „Potoval sem s svojo ženo. V Kodanju si ona zlomi nogo. Zdravnik je ukazal, da mora vsled tega osem tednov ostati v mestu. Kaj naj počnem tu, ko ne poznam nikogar in ne razumem tega jezika, sem si mislil. Šel sem torej v neko knjigarno ter vprašal, kdo je najbolj znani danski pesnik. — Braades, so mi odgovorili. Dajte mi njegovo najnovejšo knjigo! — Ko sem dobil knjigo, sem zahteval še angleško-danski besednjak, in tako sem vaše delo s pomočjo besednjaka od besede do besede natanko preložil v angleščino“, je dejal Amerikanec. Tako delajo tudi slovenski prelagatelji čestokrat.

Književnost.

— „Slučaji usode“. Roman. Spisala Pavline Pajkova. — Kot 65—68. snopič Gabrščkove „Slovenske knjižnice“ je izšel senzacionalen roman znane rodoljubkinje, veleplodovite kritikarice in nemorne pisateljice, gospe P. Pajkove, ki obsega 343 stranij ter stane za naročnike 72 kr. Roman je namenjen priprostemu čitateljstvu, kateremu bodo vsled svojih čudovitih, veleinteresantnih prizorov izvestuo prav zelo ugajal. Ker jo pridejana romanu že slika gospe Pavline doktorice Pajkove, ne dvojimo, da bo naročnikom ta poslednji snopič tekočega letnika zares dobrodošel.

— Poduk o igranju na citrah — sestavil Fran Sal. Koželjški. Založil L. Schwentner v Brežicah. III. zvezek, cena 1 gld. 30 kr. V najnovejšem zvezku tega dela, o katerem smo že sprengovorili obširnejše, ko smo ocenjevali prva dva zvezka, podaja skladatelj: Lege melodische tablice (I—IV. lega), škale več oktav (teki), harmonično molškalo in kromatične škale. Kot vaje je vloženih več točk: Slovenska narodna z varijacijo, Zdravljica (Pijmo ga, pijmo — dr. G. Ipačeva), Labko moč (po K. Maškovem našepu) v raznih legah, Mažurka, Fr. S. K., Gavotka, Fr. S. K. in 4 primerne Etude. Igralci, ki so že nekoliko napredovali in imajo resno voljo, da se popolnijo, najdejo torej v tem zvezku obilo gradiva za nadaljevanje svojih študij in smo preverjeni, da bodo radi segali tudi po tem zvezku, kakor po prvih dveh. Ob jednem opozarjam na skladbe za citre in tudi za petje in klavir, katere je že prej izdal podjetni založnik g. Schwentner, ki zasluži, da ga slovensko občinstvo z običnim naročovanjem vepodbuja k daljnemu delovanju na pričetem polju.

Brzojavke.

Dunaj 24. oktobra. Govori se, da izstopi nemška katoliška stranka iz večine. Desnica je zahtevala, naj se v zboru najprej reši nagodbeni provizorij, potem naj pride na vrsto jezikovno vprašanje, tega predloga pa levica ni hotela vzprejeti.

Dunaj 23. oktobra. Ministerski predsednik grof Badeni je raznim poslancem povedal, da predloži vladno predlogo glede zgradbe železnice čez Ture in nje podaljšanja skozi Bohinj še v tekočem zasedanju drž. zboru.

Dunaj 23. oktobra. Dipauli se je z voditelji nemških opozicionalnih strank več dni pogajal, da bi njegovemu jezikovnemu predlogu priznali nujnost pred drugimi nujnimi predlogi, a pogajal se je že njimi tudi o drugih, na ta predlog nanašajočih se vprašanjih. Ta pogajanja so se danes razbila.

Dunaj 23. oktobra. Dvorni svetnik v naučnem ministerstvu, Matija Wretsckho je stopil v pokoj.

Budimpešta 23. oktobra. Poslanska zbornica je odobrila provizorno podaljšanje ogerske hrvatske nagodbe.

Pariz 23. oktobra. „Figaro“, razpravljoč o položaju grofa Badenija, pravi, da razpade trozveza, ako se Badeniju posreči odstraniti tiste uprave, katerih so doslej določali avstrijsko politiko, in dostavlja, da kaže vse, da se Badeniju to posreči.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja poštevanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni uprivi tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešuječe, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštne povzetki razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJU, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

4 (97—14)

Proti zobobolu in gnujilobi zob izborni deluje

Melusina ustna in zobna voda

utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga

Iekarna M. Leustek, Ljubljana, Resiljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu. (91—41)

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Franceta in Katarine Bedek posestvo v Gaberji, cenjeno 135, 50, 30, 25 gld. itd. in nedoletnega Jakoba Peršeta posestvo v Novi Gori, cenjeno 355 gld., obe dne 28. oktobra in 26. novembra v Novem mestu.

Jurija Samša zemljišča ter posestne in vžitne pravice do parcele št. 301 v Gori (v drugi), dne 26. oktobra v Ribnici.

Ivan Stupica posestvo v Sodražici, cenjeno 3200 gl. dne 26. oktobra in 23. novembra v Ribnici.

Franceta Kastelica posestvo v Dol. Lakovnicah, cenjeno 263 gld. 40 kr., dne 26. oktobra in 25. novembra v Novem mestu.

Janez Peva zemljišča v Vrhpolji, cenjena 300 gld., dne 26. oktobra in 26. novembra v Vipavi.

Marije Slapšek posestvo v Vrhku (v drugi), dne 27. oktobra v Mokronogu.

Valentina in Marije Nadler posestvo v Kočevski Reki, cenjeno 485 gld., dne 27. oktobra in 24. novembra v Kočevju.

Antona Krnca posestva in zemljišča v Griču (ponovljeno), dne 27. oktobra in 1. decembra v Mokronogu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. oktobra: Janez Varšek, mizarskega pomočnika sin, 10 mesecov, Vodmat št. 66, bronhit.

Dne 21. oktobra: Helena Franzl, mestne straže nadzornika žena, 43 let, Poljanska cesta št. 8, vnetje trebušne mrene.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m.

Oktobar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačna v mm. v 24 urah
22.	9. zvečer	740·8	11·6	sr. svzh.	oblačno	
23.	7. zjutraj	739·9	11·7	sr. svzh.	oblačno	0·1
-	2. popol.	740·1	11·7	sr. svzh.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 12·3°, za 3·0° nad normalom.

Dunajska borza

dne 23. oktobra 1897.

Skupni državni dolg v notah	102 gld.	10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	25
Avtirska zlata renta	123	10
Avtirska kronska renta 4%	101	55
Ogerska zlata renta 4%	121	60
Ogerska kronska renta 4%	99	70
Avstro-ogrske bančne delnice	946	—
Kreditne delnice	350	50
London vista	119	65
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	77½
20 mark	11	74
20 frankov	9	52½
Italijanski bankovci	45	10
C. kr. cekinci	5	66

Dobro domače zdravilo. Mej domačimi zdravili, ki se kot bolečine lajšajoče in hladilno mazilo vporabljo pri prehlajenjih, savzemlje prvo mesto v laboratoriju Richtereve lekarne v Pragi izdelano LINEMENT. CAPSICI COMP. Cena je nizka: 40 novč., 70 novč. in 1 gld. steklenica; vsako steklenico je spoznati po znanem rudečem sidru.

Zahvala.

Za mnoge dokaze najprisrješnega sočutja povodom nenadne britke izgube, za lepe vence in obilo vdeležbo pri pogrebu najinega prelubljenega, nepozabnega sinka

Leopolda

dovoljujeva si tem potom izraziti prisrčno, najtoplejšo zahvalo.

(1615) Karl in Leopoldina Šavnik.

V Kranju, dn 20. oktobra 1897.

Težko prebavljenje

Železniška Šlatina. Gleščubi Šlatina. Prospekti zastavljeni in franko. Izvirališče: Gleščubi Šlatina. Postaja: Zdravljilna vodovodnega in lovih varuh. —

katarci v sapniku, zasilenje, kašelj, hričavost so one bolezni, v (III.) katerih se (14—4)

MATTONIJEVE GIESSHÜBLER

najčiščija lučna
KISELINE

po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobitim uspehom.

V Ljubljani se dobiva po vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Vzprejmata se

(1602—5)

2 dijaka ali 2 deklici

iz boljše hiše na stanovanje in hrano. Več se izvije pri upravnosti „Slov. Naroda“.

Na Starem trgu štev. 5

(poleg Glavnega trga)

se odda takoj (1619—1)

velik lokal

za prodajalnico in skladišče.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

vsejavnega od 1. oktobra 1897.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osobi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobi vlak v Trbiž, Pontabel,

Stanovanje na Vrtači

s 3 sobami v III. nadstropji odda se s I. novembrom. — Več se izvē pri Filipu Supančiču, Rimsko cesta št. 16. (1570—5)

Velik čebelnjak
se proda in
riboštvo v Kokri
se v najem dā.
Oskrbništvo Predvorske graščine
počta Tupalič, Gorenjsko. (1604—1)

H. Böltche v Zagrebu

Maksimir, glavna cesta 130, Nikoličeva ulica 2
ponuja po ceni
sadna, drevoredna, senčnata in nakitna drevesa in
grmovia. (vsake velikosti in vrste.)
Dalje smrekovine, velike ananas-jagode, špar-
glove sadne in blago iz šole. (1458—9)

Tudi se izdelujejo cvetlični aranžamenti, kakor
venci, cvetke in dekoracije okusno in po ceni.

Prva tržaška tovarna
za asfaltne izdelke in pokrivanja
Panfilli & Comp.

prevzemlje pokrivanja z lesnim cementom,
pokrivanja z asfaltno strešno lepkom, dobav-
ljanje isolirskih plošč strešne lepke, lesnega
cementna in asfaltnih izdelkov. (959—17)

Tovarna
za
ovčjevolneno sukno
JULIJ WIESNER & Co.
v Brnu
(345—19) je
prva na svetu
Naravnost iz tovarne.

ki na zahtevanje razpošilja
brezplačno in poštne prosto
vzorce svojih pridelkov
v damskeh lodnih suknih
in prodaja blago na metre.
Ker se ogibljemo blago tako
strašno podražujučem pre-
kupovanju, kupujejo naši
odjemalci za najmanj 35%
cene, ker naravnost iz to-
varne. Prosimo si naročiti
vzorce, da se prepriča.
Tovarna za ovčjevolneno sukno
Julij Wiesner & Co.
Brno, Zollhausglacis 7/106.

Šokolada in Cacao Suchard.

Da se preprečijo dogodivša se nepo-
razumljjenja, se častito občinstvo ope-
zarja, da tovarna Ph. Suchard takoz-
vano „Imljivo šokolado“ (Bruch-
Chocolade) niti ne izdeluje, niti v trgo-
vino spravlja.

Šokolade Ph. Sucharda se za-
jamčeno čiste dobarljajo in, kakor
znamo, le v staniju zavite s tovar-
niško znamko in podpisom. (10—43)

Največja izber
najcenejših in najfinejših
kravat
suknenih- in
glace-rokovic
najboljše kakavosti
(1588—2) po primerni ceni pri
Alojziju Persché
Pred Škoško št. 22.

Nagrobne vence
v največji izberi in
po najnižjih cenah
trakove k vencem
z ali brez napisov
v vseh barvah
(98—80) priporoča
Karol Recknagel.

Gostilna in mesnica.

Dovoljajem si opozarjati slavno občinstvo na svojo

mesnico

v kateri prodajam zdravo in dobro

konjsko mese

ter na svojo

gostilno „pri zlatem konju“

kjer se dobivajo ukusno in tečno prirejena jedila po jako nizki ceni ter
majhvrsnejša pristna vina in najukusnejše pivo.

Zlasti opozarjam, da se dobivajo pri meni izvrstne, na pol prekajene
kranjske klobase, finejše in ukusnejše, kakor vsake druge; dalje jako dobro
suhi mese (šunka) in suhi jentki, vse po nizki ceni.

Gostilna in mesnica se nahaja v Metelkovih ulicah št. 6

poleg nove vojašnice (ali po starem Travniške ulice).

Zajedno naznanjam, da kupujem po najvišji ceni konje. —

Ivan Kopač
mesarski mojster in gostilničar.

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni

priporoča in namešča (1623)

službe iskajoče vsake vrste

(moške in ženske) za tukaj in drugod. Za ko-
likor mogoče hitro in vestno postrežbo se jamči.

Udano podpisani usojam si tem potom nazna-
čiti, da sem zapričel v Trstu.

spedicijski in komisijski posel.

Pri spedicijah bode mi glavni smoter, da jih
izvedem točno in cenō.

Naročene komisije skrbel budem da izvršim
tako, da si pridobim popolno zaupanje. Vzprejemam
tudi naročbe od samo 5 kgr. in več za vsakovrstno
blago.

Tudi se budem pečal z razprodavanjem zuna-
njih raznih pridelkov na tržaškem tržišču.

Nadejaje se, da se me sorojaki domislijo,
ostajam (1564—5)

odličnim spoštovanjem udani

Josip Štoka

trgovec in spediter

v Trstu, via Valdirivo štev. 17.

2 stanovanji

vsako po 3 sobe, s kuhinjo, jedilno shrambo, drvar-
nico, vrtnim deležem, vporabo kopalne sobe in
pralne kuhinje. se oddasti v najem s I. novembrom
nasproti deželnobrambovski vojašnici (1301—8)

Avgust Repio
sodarski mojster (61—42)

v Ljubljani, Kolezijske ulice št 16, v Trnovem
se priporoča slav. občinstvu in naznana, da izdeluje in po-
pravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in meh-
tega lesa po najnižjih cenah.
Tudi prodajam in kupujem staro vinsko posode.

Prepričanje.

Klanjam se, gospod doktor. O, čast mi je, go-
spod stotnik, kam pa hitite? Grem h **Korsiki** naročit
vence za svojo rodbinsko rakev povodom praznika
Vseh svetnikov. Da, prav imate, tam se Vam bode
dobro postreglo; jaz n. pr. bil sem jako zadovoljen
s poročnimi buketi, ker so bili jako ukusno narejeni
in po ceni. Glede tega moram res **Korsiko** in njegovo
izborni urejeno trgovino kar najtopleje pripočati.
Gotovo, resnica je!

Z Bogom! Priporočam se! (1445—5)

Pozor, dunajski Slovenci!
Gavro Mežner

krojač, Dunaj, IX., Wäringerstrasse 26
priporoča rodoljubnim Slovencem svoj

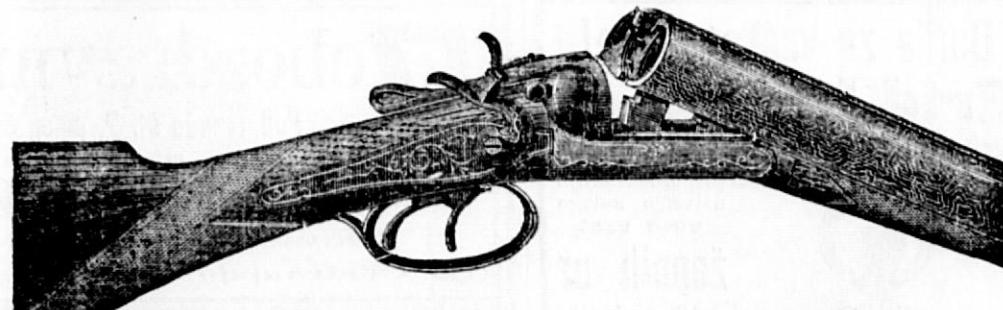
modni salon za gospode.

S spoštovanjem udani
Gavro Mežner.

Najzadnja, največja novost!
Fotografični aparat
„Strela“ (Blitz), gld. 1.90
s katerim more vsakdo brez katerih predvednostij v ne-
katerih minutah izdelati kompletno gotove fotografije.
Lahko, priprosto ravnanje. Lahko umljiv popis se pri-
loži vsakemu aparatu. Cena kompl. fotografičnemu aparatu,
vseštevši vse kemikalije in elegantni kaseti, gld. 1.90 ►
(zaboj 35 kr.). Večji aparat z objektivom in večjimi pri-
tiklinami gld. 3.—. Jedina glavna zaloga: (1612—1)
M. Rundbakin, Dunaj, II., Taborstrasse 35.

Kaj
je lepše in prijetnejše
v septembru in oktobru
nego (60—43)
morsko potovanje
preko Reke v
Dalmacijo?

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogu pušk najnovejših sistemov, revolverjev itd. in vseh pripa-
dajočih revkizitov; posebno opozarjam na

Novo! ,trocevne puške‘ Novo!

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje
priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se pri-
poročam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče
naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (1208—11)

Fran Sevcik
puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Mala oznanila.

Pod Tranečo št. 2.
Veliko
zaloga
priporoča
klobukov
J. Soklič.
(17)
Pod Tranečo št. 2.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej J. Zor
(18) čevljarski mojster
v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3
priporoča se prečast duhovščini in slav.
občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinje do najpriprostje oblike. Mere se shranjujejo. Vnajnjim naročilom naj se blagovljeno pridene vzorec.

Moderici
izvrstne façone,
najboljši izdelek
(19) najceneje pri
ALOJZIU PERSCHE
Pred Škoftjo 22, poleg mestne hiše.

Pijte domači likér
iz planinskih zelišč |
„Triglav“
ki zeladec greje in krepeč
in dobro voljo vzbuja. (36)
J. Klauer v Ljubljani.

Ivana Toni
v Vodmatu št. 3
(21) priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo
kovaško obrt
izdeluje vsa v to stroku spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posestnikom
vezi za stavbe
ter jaméti za dobro delo in točno potrežbo.

HENRIK KENDA
Ceneni lepi klobuki za dame.
Vedno zadnje novosti.
Popravlja
se urno in prav po ceni.
Modni čurnali franko in zastonj.
LJUBLJANA. (41)

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst
žepnih ur
zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakortudi stenskih ur, budilik in salonskih ur vse le dobre do najfinje kvalitete po nizkih cenah.
Novosti v žepnih, kakor tudi v stenskih urah vedno v zalogi. (23)
Poprave se izvršujejo najtočneje.

JOSIP REICH
likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroku spadajoče dela. Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (25)
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izberi. Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Hugon Ihl
v Ljubljani, Špitalske ulice hiš. št. 4.
Zaloga suknenega in manufakturnega blaga.

F. Cassermann
krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovješti façoni in najpovoljnješih cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladislu.
Nepremočljive haveloke
izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (1007)

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Plesarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.
Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.
Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (34)

Zaloga originalnega karbonicja. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Pozor! Tvrda Pozor!
J. S. BENEDIKT
v Ljubljani
priporoča poleg lastno izdelanih distinkcij za požarne brambe tudi novo vpeljane čelade, čepice, cevi, svetilne za plezalce, civilaste hlače za službo, vse v najboljši kakovosti in brez vsake konkurence po nizkih cenah.
Cenik in prevdarek stroškov je na razpolaganje.

Največja izber najnovješega svilnatega blaga
črno in barvasto, za cele obleke in bluze, priporoča po najnižjih cenah (35)
Alojzij Persche
Pred Škoftjo 22, poleg mestne hiše.

Puškar in prodajalec biciklov.
FRAN KAISER v Ljubljani
Šelenburgove ulice 6.
Najboljše urejena delavnica za popravljanje biciklov in šivalnih strojev.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
Ljubljana (20)
Turjaški trg štev. 7.

Ivan Jax
Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Tovarniška zaloga
šivalnih strojev in velocipedov.
Ceniki zastonj in franko.

Ign. Fasching-a vdove ključavnícarstvo (37)
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
šteditilnih ognjišč
najpriprostješih, kakor tudi najfinješih, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljana hitro in po centi. Vnajna naročila se hitro izvršijo.

Anton Presker
Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.
Obleke po merti se po najnovješih uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (30)

Mehanik
(38) Ivan Škerl
Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani
izdeluje in popravlja šivalne stroje in velocipede ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroku spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah.
Vnajna naročila se točno izvršijo.

Zobozdravnik A. Paichel
Pod Tranečo št. 2, poleg čevljarskega mostu, I. nadstropje
ustavlja na najnovješti in najboljši način (16-36)
umetne zobe in zobovja
brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije.
Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem žive.

Fran Detter
Ljubljana, Stari trg štev. 1.
Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.
Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporoča svoje izvrstne slamo-reznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzliz njih izbornosti cenó. (32)
Ceniki zastonj in poštnine prosto.

Pekarija **Slaščičarna**
JAKOB ZALAZNIK
v Ljubljani, na Starem trgu št. 21
postreza točno z najraznovrstnejšimi štrikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi v slaščičarski in pekovski obrt
spadajočimi izdelki.
Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille Zwieback).

Lep hrastov in smrekov les

prodajal se bode neposekan na prostovaljni dražbi

dné 18. novembra t. l.

pričenši ob 9. uri dopoludne v občinah **Kovor**

in **Ljubno** na Gorenjskem in sicer celi deli skupaj.

Več o tem se izvē v **Kovorji** pri **Devovih**.

Kupci naj se na dan prodaje zberi v **Sveti-**

čevi gostilni v **Kovorji**.

(1621—1)

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče ohraniti svoje obutalo **lepo svetlo** in **trpežno**, naj kupuje le

Fernolendtovo črnilo za čevlje, za svetlo obutalo le

Fernolendt-crème za naravno usnje, Dobiva se povsod.

Ces. kralj. pr. tovarna ustanovljena 1. 1832 na Dunaju. Tovarniška zaloga

Dunaj, I., Schulerstrasse 21.

Zaradi mnogih ponaredb brez vrosti naj se pazi natančno na moje imenice za črnilo.

(1220-10) **St. Fernolendt.**

Zaloga pri gosp. **Vikt. Schiffer-ju** v Ljubljani.

REGISTRIERTE MARKE SCHILLER & CO.

4 zlate, 18 srebrnih svetinj, 30 častnih in priznalnih diplom.

Glavna zaloga II (267-11)
Franc Iv. Kwizda
c. in kr. avstr.-oger. in kralj. rumun. dvorni dobavitelj.

Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Prostovoljna prodaja.

Lepo posestvo

(1579-3)

v prijaznem kraju na **Gorenjskem**, obstoječe iz hiše, krite z opoko, velikega vrta, njiv, travnikov in gozda, proda se iz proste roke. Kupci naj se oglasijo ustno ali pismeno pri **Franu Stamecarju**, posestniku v **Adergasu** pri **Velesovem**, pošta **Cerkle**, Gorenjsko.

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dné 25. januarija 1898 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skorja sredi mesta pri hiši v **Ljubljani**, **Gradšče št. 16**.

Vrt je prostran, ima površine za šest vrst gredic, dalje dva zidana, s steklom krita gredičnjaka, zidan cvetličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na v sredi med njima se nahajajoče stanovanje za vrtnarja, obstoječe iz pritlične sobe in kuhinje, iz pristrešne sobe in pa iz podzemeljske kleti, namenjene za shrambo.

V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnjak oziroma za rastlinjak. V rečenem vrtu se izvršuje vše dolgo vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku **Dr. Franu Munda, odvetniku v Ljubljani**. (1183-22)

Pristno Brnsko sukno

za jesen in zimo 1897.

Kupon 3-10 m dolg. gl. 4.80 iz dobre za popolno moško gl. 6.— iz boljše oblike (suknja), gl. 7.75 iz flae hlače in telovnik) gl. 9.— iz fluejše stane samo gl. 10.50 iz najfin.

Blago za zimske suknje, lovske suknje, loden, grebenino za suknje in hlače v najlepši izbiri, damsko sukno in vse druge vrste suknja razpoložja po tovarniških cenah kot realna in solidna najboljše znana zaloga tovarne za sukno

Siegel-Imhof, Brno.

Vzoreci brezplačno in poštne prosto. Jamči se za pošiljatev po vzoru. (272-37)

Ugodnosti, naročati blago naravnost pri gornji firmi v kraju tovarne, so precejšnje.

Friderik Wannieck & Co.

tovarna za stroje, livnica železa in kovin
v Brnu na Moravskem

prevzema

inštalacijo kompletnih parnih opekarnic in zavodov za malto.

(1217-10)
Stalna razstava opekarniških strjev.
Ilustrovani prospekti brezplačno. — Nad 900 zavodov že urejenih.

St. 35.180

Razglas

mladeničem, ki stopajo v vojaško dobo.

Zaradi prihodnjega nabora, ki bodo 1898. leta, naznanja mestni magistrat Ljubljanski sledi:

1. Vsi tu bivajoči mladeniči, kateri so bili rojeni 1877., 1876. in 1875. leta, se morajo osebno zglasiti v zapisu

tekom meseca novembra t. l.

pri mestnem magistratu.

Kdor po tej zglasitvi premeni stanovanje ali bivališče, mora to premembo istim potom naznanjevati, dokler ni bil pri naboru.

2. Mladeničem, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, je s seboj pristnosti dokazila o starosti in pristojnosti, sicer se zglasitev ne sprejme.

3. Začasno odsofone ali pa bolne mladeniče smejo zglasiti starisci, vařuhi ali pooblaščenci.

4. Oni, ki so v mestno občino pristojni in si mislijo izprositi kako v §§: 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnosti, imajo ali januarja in februarja meseca 1898. leta podpisanimu uradu ali pa najpozneje na dan glavnega nabora naborni komisiji z listinami opremljene prošnje izročiti.

5. Oni domači in tuji stavljenci, ki želijo, da se jim dovoli stava zunaj domačega stavnega okraja, morajo ob prilikli zplaševanja za to prositi in s seboj pristnosti 50 krajcarjev za kolek.

Na pozneje vložene prošnje se sme le tedaj ozirati, ako tudi pogoji pozneje nastanejo.

Istočasno se sme zglasiti in dokazati pravica do kake v §§: 31, 32, 33 in 34 vojnega zakona navedenih ugodnosti.

6. Dolžnost zglasitve imajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajoči v dejanski službi in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojska (vojnega pomorstva) in so še stavodolžni,

7. Kdor zanemari dolžnost zglasitve v smislu tega razglasa in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv, ali pa za dolžnosti, izvirajoče mu iz vojnega zakona.

Stavljenec, kateri opusti predpisano zglasitev ali ne naznani poznejše premembe stanovanja ali bivališča, ako mu ni branila nikaka njemu nepremagljiva ovira, zakrivi prestopek § 35 vojnega zakona in zapade globi od 5—100 gld., eventualno zaporni kazni od 1—20 dni.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dne 6. oktobra 1897.

Sina Pelz

Krakovo, Stradom št. 2

eksportna hiša za ure, razposiljalna trgovina vsakovrstnih predmetov, tvornica kina-srebrnega blaga s čudovito nizkimi cenami.

Na zahtevanje pošljem vsakomur svoj najnovješti veliki ilustrovani cenilnik brezplačno in poštne prosto.

Nekaterecene moje tovarne: (1554-2)

1 niklasta remontoarna žepna ura na sidro	gld. 1.80.
1 niklasta remontoarka, dobro idoča Jassy	" 2.50.
1 srebrna remontoarka, dobra kvaliteta	" 4.50.
1 srebrna remontoarka, na pol zakrita, Jamčena	" 5.—.
1 srebrna remontoarka, dvojno zakrita, močna, dobro idoča, od gld. 5.50 do gld. 6.—.	
1 srebrna remontoarka na sidro, dvojno zakrita, 3 srebrni pokrovi, bogato gravirana, dobre idoča	gld. 6.75.
1 prista srebrna verižica, čedno delo	" 1.25.
1 zlat 14karata prstan z brillantom ali Mix-kamenom	" 3.50.
1 prstan iz novega zlata s poljubnim kamenom	" 1.50.
2 velika kina-srebrna svetilnika, prav kakor srebrna, tako trpežna, gravirana ali guilloširana, par	" 3.—.
6 kina-srebrnih kavinih žličic, prav kakor srebrne, tako trpežne	" 2.—.
6 srebrnih kavinih žličic, 13lotno srebro, puncirane od c. kr. urada	" 7.50.

Koncessjoniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dné 7. maja 1894, št. 5373.

Severno-nemški Lloyd

v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v Newyork:

Iz Bremena ob torkih in sobotah.

Iz Southamptona ozir. Cherbouurga ob sredah in nedeljah.

Iz Genove oziroma Neapolja

via

Bremen-Iztočna Azija.

V Kino.

V Japan.

Najboljša in najcenejša potovalna prilika.

Generalno ravnateljstvo v Ljubljani:

Edward Tavčar.

Velika razstava nagrobnih vencev.

Cena je razvidna na vsakem komadu.

J. S. BENEDIKT, Ljubljana, Stari trg.

(1608-2)

Majhno pritlično stanovanje

s poleg stojecjo delavnico in šopo ter velikim dvoriščnim prostorom se takoj ali za poznejši termin dà v najem. (1598-3)

Povpraša naj se Nunske ulice št. 4 pri lastniku.

Vsako hričavost temeljito odstranjeno samo Krause-jas boljšani

katarni uničevalec (dobrokušne koniture). (1334-8)

Zavojki po 25 kr. se dobajo v Ljubljani pri: Milana Leustek-u, lekarna pri „Mariji Pomagaj“; Ubaldu pl. Trnkóczy-ju, lekarna „pri enorogu“.

Varst. znamka: Sidro. LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarne v Pragi priznano izborne, bolečine tolažeče mazilo: po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagovoli to (1606-1)

splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvirnih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarne in spremje naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richter-jeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreicher,

VIII., Deutsche Gasse 8, Budapest. (1610-1)

„Zastonj“.

Vsak, ki pošlje svojo natančno adreso, dobi proti malemu povračilu in denaku za carinske stroške

1 gld. 90 kr.

30 predmetov

in sicer:

1 regulovano uro z verižico, za katero se jamči, da dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 elegantno kavalirsko kravato za gospode; 1 prstan z imitovanim draguljem; 1 iglo za prsa z imitovanim draguljem; 2 mehanična gumba; 10 komadov finega angleškega papirja; 10 komadov finih angleških zavitkov; 1 etui za smodke in 1 predmet za porabo; ker se nadejam, da si pridobim mnogo naročiteljev s tem, da jim blago takoreča na pol poklanjanja. Tudi vsakomur takoj vrneš denar, če ne bi ura šla natanko in bode vsak priznal, da je to podaritev.

Jedina zalogal je razpošiljanje proti poštemu povzetju, eventuelno tudi če se denar preje vposlje, pri (1581-2)

Wiener Uhren-Export S. Blodek Wien, II/a, Herminengasse 19/L.

Šivilja

18 let stara, Slovenka, izučena v krojnom risanju (Schnittzeichnen), z dobrim spričevalom, znajoča tudi dobro gladi, kvičati, pleseti in druga hišna opravila, želi stopiti v službo kot hišnica. Ponudbe upravnemu „Slovenskega Naroda“ pod šifro: „Pridne roke št. 12“. (1624)

Trgovski pomočnik

več popolnoma slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom.

Ponudbe do 26. t. m. I. Gosarju v Celju, trgovina pri „Sv. Cirilu in Metodu“. (1625)

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po lkrat do 2krat na teden iz Rotterdamu v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 9.

Pisarna za medkor: Dunaj, IV., Weyringerg. 7 A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . mark 290—400*

“ 1. novembra do 31. marca . . . . 230—320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . . mark 200

“ 16. oktobra do 31. julija 180

*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in ele-

ganci parnika. (1504-4)

Obrtno naznanilo.

Uvojam si naznaniti slavnemu p. n. občinstvu, da sem pričel v novoustanovljeni delavnici na Opekarski cesti pod firmo

Franc Kalmus

izdelavati

peči in lončarsko blago

ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela, kakor nove peči, štedilna ognjišča, potem za popravljanje starih pečij in ognjišč. Prizadeval si budem, da vsa naročila izvedem najbolje.

Svoje novo podjetje najudaneje priporočujoč, beležim z velespoštovanjem

Franc Kalmus

bivši poslovodja firme A. Drelse.

Samo v finopuščarnici
Frana Kaiser-ja

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6

ki je bila ustanovljena 1. 1857 in premovana na raznih razstavah, si morete dati izgotoviti po želji

dobro puško.

Kot posebnost: Ekspress-puške, zajamčene za strel in dobrost.

Istotam se dobé tudi revolverji in Flobert-puške, kakor tudi vse strelivo in lovski potrebščine. (1228-10)

Tudi popravljanja se izvršujejo dobro in po ceni.

Zaloga pušk domačega izdelka. Glavni zastop za Pieper-puške.

K Vsem Svetim!

Slavnemu občinstvu priporočam svojo veliko zalogo vencev, križev, grobnih šopkov in drugih grobnih dekoracij iz umetnih cvetic.

Vezanja iz svežih cvetk se ukusno in hitro izdelujejo.

Opozarjam p. n. občinstvo tudi na svojo veliko izber

trakov za vence, svežih in prepariranih palm

slednje sveže popolnoma nadomestujejo.

Naznanjam ob jednem tudi, da budem svojo vrtnarstvo v Gradišči s 15. novembrom opustil in prosim za cenjena naročila v svojo sedanje prodačalnice

v Šelenburgovih ulicah, poleg nove pošte.

S spoštovanjem

J. Wider

trgovina z cvetlicami in vrtnarstvo.

Zahvala in priporočilo.

Usojam se s tem najuljudneje naznanjati svojim častitim odjemalcem in p. n. občinstvu, da sem se preselil s svojo 20 let na Bregu št. 6 in 10 obstoječo

zalogo pohištva in mizarstvom

v svojo lastno hišo

na Resljevi cesti št. 3.

Najlepše zahvaljujoč se za dozdaj mi izkazano zaupanje, prosim najuljudneje, mi isto blagovljeno ohraniti tudi še nadalje, ter pripomnim, da sem z bog velikih prostorov svoj obrt izdatno povekšal in mi je vsled tega mogoče vsaki želite svojih častitih naročnikov in p. n. občinstva ustreči.

Vsa v mojo stroko spadajoča mizarstva in tapetarska dela, kakor tudi naročila na temno pohištvo (Mattmöbel) budem izvrševal točno, najceneje in jako solidno.

Se prav lepo priporočujoč, beležim

z velespoštovanjem

L. Widmayer.